UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

3 Abbas ad propria monachu[m] nunqua[m] sinat ire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62915

Visual Library

ſe tradidit, nec promiſſionem ſcripſit: ſed beneficium eccleſiæ in manu advocati refutavit. At poſtquam convaluit, mox ſe monachum negavit fieri. Quapropter quia & beati Benedicti regula, & præcipuè Patris & prædeceſſoris noſtri ſancti Gregorii Papæ canonica inſtitutio, interdicit monachum ante unius anni probationem effici, judicamus, & auctoritate Apoſtolica præcipimus, ut præfatus Presbyter beneficia 1 & altaria recipiat, habeat, & quiete retineat.

1 ¶ Beneficia] *In vetuſtis exemplaribus, & apud Ivonem (apud quem caput hoc copioſius habetur) legitur,* beneficium: *ſed ob gloſſam non eſt mutatum.*

C. II. ¶ *Uxor poſt propoſitum continentiæ ducta dimitti non debet.*

Item Auguſtinus *ad Bonifacium comitem, epiſtola 70.*

NOs a novimus, nos teſtes ſumus, quòd omnes actus publicos, quibus occupatus eras, relinquere cupiebas, & te in otium ſanctum conferre, atque in ea vita vivere, in qua ſervi Dei monachi vivunt. Cùm ergo te eſſe in hoc propoſito gauderemus, navigaſti, uxoremque duxiſti. Si conjugem non haberes, dicerem tibi, quod & Tubunis diximus, ut ſanctitate continentiæ viveres: ſed ut te ad iſtam vitam non exhorter, impedimento conjunx eſt, ſine cujus conſenſione continenter tibi non licet vivere, quia & ſi tu poſt illa tua verba Tubunenſia ducere non debebas, illa tamen nihil eorum ſciens innocenter tibi, & ſimpliciter nupſit.

¶ *Confectum eſt hoc caput ex verbis B. Auguſtini epiſt. 70. ſed in epitomen redactis. Ivo autem integrè refert.*

Ecce iſte corde concepit ſe monachum fieri, & ore pronunciavit ſe velle in otium ſanctum conferre, non tamen poſtea coactus eſt ſuſcipere quod corde concepit, & ore pronunciavit. Auctoritas illa Alexandri ſecuta inſtitutionem B. Gregorii, & beati Benedicti, probandis annum indulget, ſed notis: ignotis verò triennium conceditur.

C. III. 1 ¶ *Ante probationem triennii nullus in monaſterio ſuſcipiatur.*

Unde ex decreto Bonifacii.

SI b quis incognitus monaſterium ingredi voluerit, ante triennium monachi habitus ei non præſtetur. Et ſi intra tres annos, aut ſervus, aut libertus 2 colonus c quæratur à Domino ſuo, reddatur ei cum omnibus quæ attulit, fide tamen accepta de impunitate. Si autem intra triennium non fuerit requiſitus, poſtea quæri non poteſt, niſi ſit tam longè, quòd inveniri non poſſit. Sed 3 tantùm ea, quæ in monaſterium adduxerit, Dominus ſervi accipiat.

1 ¶ *Caput hoc etiam in Pannormia citatur ex Bonifacio. A Burchardo autem & Ivone, & in pleriſque vetuſtis exemplaribus Gratiani tribuitur concilio Toletano. Sed in nullo eorum, quæ impreſſa, aut manuſcripta habentur, inventum eſt, eadem tamen ferè ſunt in capitularibus, & apud Iulianum anteceſſorem novella 123. cap. 52.*

2 ¶ Libertus] *Sic emendatum eſt ex aliquot manuſcriptis, & ex locis indicatis, quam lectionem habuit etiam auctor gloſſæ. Antea legebatur,* liber.

3 ¶ Sed tantùm] *Hæc addita ſunt ex locis indicatis.*

QVÆSTIO III.

QUod autem quæritur, an poſt traditionem ſit ei fas cum licentia Abbatis ad propria d *redire, facilè monſtratur non poſſe fieri. Ipſum enim redire crimino ſum eſt. Qui autem manifeſto facinori deſinit obviare, cùm poteſt, conſentit. Hic autem non ſolùm non obviat, ſed etiam permittendo fautor exiſtit. Non ergo licet Abbati dare licentiam alicui retrò abeundi: nec illi licet utique retrorſum abire, quia ex quo ſemel ſe Abbati ſubjecit, abſque ejus permiſſione nihil agere poteſt.*

a Ivo p. 7. cap. 9. & 10. & part. 8. c. 16. b Novell. 5. cap. 2. & apud Iulianum anteceſſ. novell. 123. cap. 52. Cap. l. 5. c. 227. Burch. lib. 8. cap. 26. Ivo p. 7. c. 41. Pann. lib. 3. cap. 164. c al. vel colonus. d al. priora.

QVÆSTIO IV.

1 ps *SI autem ſine licentia Abbatis de monaſterio diſceſſerit, quæritur, utrum ſua ſint ei reddenda, an non. Sed poſſeſſiones, & res eccleſiæ traditas quolibet modo alienare nec Abbati, nec alicui licet.*

C. I. ¶ *Honore privetur, qui de jure eccleſiæ aliquid alienare præſumpſit.*

Unde Symmachus Papa [*poſſeſſiones* a, *quas unuſquiſque, &c.*] *& iterum in ſynodo Romana 3. c. 6.*

QUicunque b Epiſcoporum, Presbyterorum, Diaconorum oblitus Dei, & decreti hujus immemor 1 in conſtitutum præſens committens, prædium 2 eccleſiæ magnum vel exiguum, vel quidquam de jure eccleſiæ alienare tentaverit, & donator, & alienator, & venditor honoris ſui amiſſione mulctetur.

1 ¶ Immemor] *In concilio ipſo ſequitur,* cujus Romanæ civitatis ſacerdotes volumus religioſis nexibus devinciri. *Nam, ut ſuprà 12. q. 2. non liceat. dictum eſt, in ea ſynodo Romanæ tantùm eccleſiæ legem Symmachus præſcripſit.*

2 ¶ Prædium] *Hoc loco omiſſis verbis ſexti capitis, eorum loco referuntur hæc ex titulis ejuſdem concilii: omninoque caput hoc ex verbis illius ſynodi ſuo modo collector aptavit.*

C. II. PALEA.

[*Item* Gregorius *Anthemio Subdiacono, lib. 11. epiſt. 21.*

RAtio c nulla permittit, ut propriis cujuſquam uſibus applicetur, quod pro communi utilitate datum eſſe cognoſcitur.

C. III. ¶ *Qui revocandum putat, quod eccleſiæ contulit, ſacrilegii crimen incurrit.*

Item Ambroſius *lib. 2. de pœnitentia, c. 9.*

SUnt qui opes ſuas tumultuario mentis impulſu, non judicio perpetuo, ubi eccleſiæ contulerunt, poſtea revocandas putaverunt. Quibus nec prima merces rata eſt, nec ſecunda, quia nec prima judicium habuit, & ſecunda habuit ſacrilegium. Sunt, quos pœnituerit opes ſuas diviſiſſe pauperibus. Sic eos 1 qui pœnitentiam agunt, hoc ſolùm timere oportet, ne ipſius pœnitentiæ agant pœnitentiam.

1 ¶ Sic eos] *In originali legitur.* Sed eos qui pœnitentiam agũt, hoc ſolùm pœnitere non debet, nec ipſius, &c. *Sed ob gloſſam non eſt emendatum.*

C. IV. ¶ *Qui ſacris locis derelicta retinere contenderit, ſacrilegium committit.*

Item Gregorius *Sabino Subdiacono, libr. 8. epiſt. 6.*

SAcrilegium d, & contra leges eſt, ſi quis, quod venerabilibus locis relinquitur, pravæ voluntatis ſtudiis, ſuis tentaverit compendiis retinere.

C. V. ¶ *Sacrilegi judicantur, qui eccleſiæ facultates alienant.*

Item Lucius Epiſcopus *ad Galliæ & Hiſpaniæ Epiſcopos, & epiſtola 1. cap. 6.*

OMnes e eccleſiæ raptores, atque ſuarum facultatum alienatores à liminibus ſanctæ matris eccleſiæ anathematizamus, Apoſtolica auctoritate pellimus, & damnamus, atque ſacrilegos eſſe judicamus:

a Supr. 16. quæſtion. 1. poſſeſſiones. b Anſelm. lib. 4. cap. 30. Polyc. lib. 6. tit. 15. c Extr. de præbendis, cap. ratio. Anſel. l. 5. cap. 38. Polycarp. l. 3. tit. 12. d Anſel. lib. 12. cap. 4. Polyc. lib. 3. titul. 12. e Anſelm. l. 12. cap. 4. Burch. lib. 11. cap. 19. Ivo part. 3. c. 140. & p. 14. c. 89.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN